

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)

Postboks 5091 Majorstua

0301 OSLO

Deres ref.
dbb03743-a0cf-
4863-8beb-
95c931afb342

Vår ref.
22/7098 - 12

Dato
14.02.2025

Vilkårsrevisjon for Mosvik Kraftverk

Utvalg for Samfunnsutvikling og forvaltning - 019/25, har i møte 11.02.2025 fattet følgende vedtak
Indre Fosen kommune er positiv til økt minstevannføring og slipp av flommer i Mossa.

Fiskeutsettingene bør ikke avsluttes før det er dokumentert at laksen har fått det bedre under nye vilkår.

Indre Fosen kommune minner om at avstanden mellom tilstand og miljømål er likt for både Meltingvatnet og Mossa. Vi ønsker derfor at NVE tar stilling til om det kan innføres vilkår som forbedrer tilstanden i Meltingvatnet.

Klage på vedtak:

Vedtaket kan påklages innen 3 uker fra du mottar underretning om dette brev. En eventuell klage sendes kommunen.

Med hilsen

Tormod Vik Brede
vannområdekoordinator Næring og areal

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
019/25	Utvalg for Samfunnsutvikling og forvaltning	11.02.2025

Vilkårsrevisjon for Mosvik Kraftverk

Oppsummering

Vilkårene i konsesjonen til Mosvik kraftverk skal revideres. Indre Fosen kommune er høringspart i denne prosessen. NVE vil ta imot høringssvar, og utarbeide forlag til nye vilkår. Saken vil så bli behandlet av stortinget.

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Indre Fosen kommune er positiv til økt minstevannføring og slipp av flommer i Mossa. Fiskeutsettingene bør ikke avsluttes før det er dokumentert at laksen har fått det bedre under nye vilkår.

Indre Fosen kommune minner om at avstanden mellom tilstand og miljømål er likt for både Meltingvatnet og Mossa. Vi ønsker derfor at NVE tar stilling til om det kan innføres vilkår som forbedrer tilstanden i Meltingvatnet.

Utvalg for Samfunnsutvikling og forvaltning 11.02.2025

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 9 stemmer (100%) - AP 2, FRP 1, H 1, INP 1, KL 1, PP 1, SP 2

Mot: 0 stemmer (0%)

USOF - 019/25 vedtak

Indre Fosen kommune er positiv til økt minstevannføring og slipp av flommer i Mossa. Fiskeutsettingene bør ikke avsluttes før det er dokumentert at laksen har fått det bedre under nye vilkår.

Indre Fosen kommune minner om at avstanden mellom tilstand og miljømål er likt for både Meltingvatnet og Mossa. Vi ønsker derfor at NVE tar stilling til om det kan innføres vilkår som forbedrer tilstanden i Meltingvatnet.

Bakgrunn

Etter krav fra Inderøy kommune og Fosen naturvernforening, ble det åpnet vilkårsrevisjon for Mosvik kraftverk 26.06.2023. Det vil si at vilkårene i tillatelsen til reguleringen av vassdraget skal oppdateres. Kravene går blant annet på vannstanden i Meltingvatnet og minstevannføring i Mossa. NTE har utarbeidet et revisjonsdokument der de har beskrevet reguleringen av vassdragene og de hydrologiske forhold. Det er også beskrevet antatte virkninger av reguleringen på allmenne interesser og de innkomne krav er kommentert, med forslag til endringer i konsesjonen. Bestemmelser i konsesjonen om høyeste og laveste regulerte vannstand, samt overføringer kommer ikke inn under hva som kan revideres. Revisjonen åpner imidlertid for å vurdere blant annet endring i manøvreringspraksis, minstevannslipp og biotopjusterende tiltak. Det er forventet at kommunene kommer med et hørings svar.

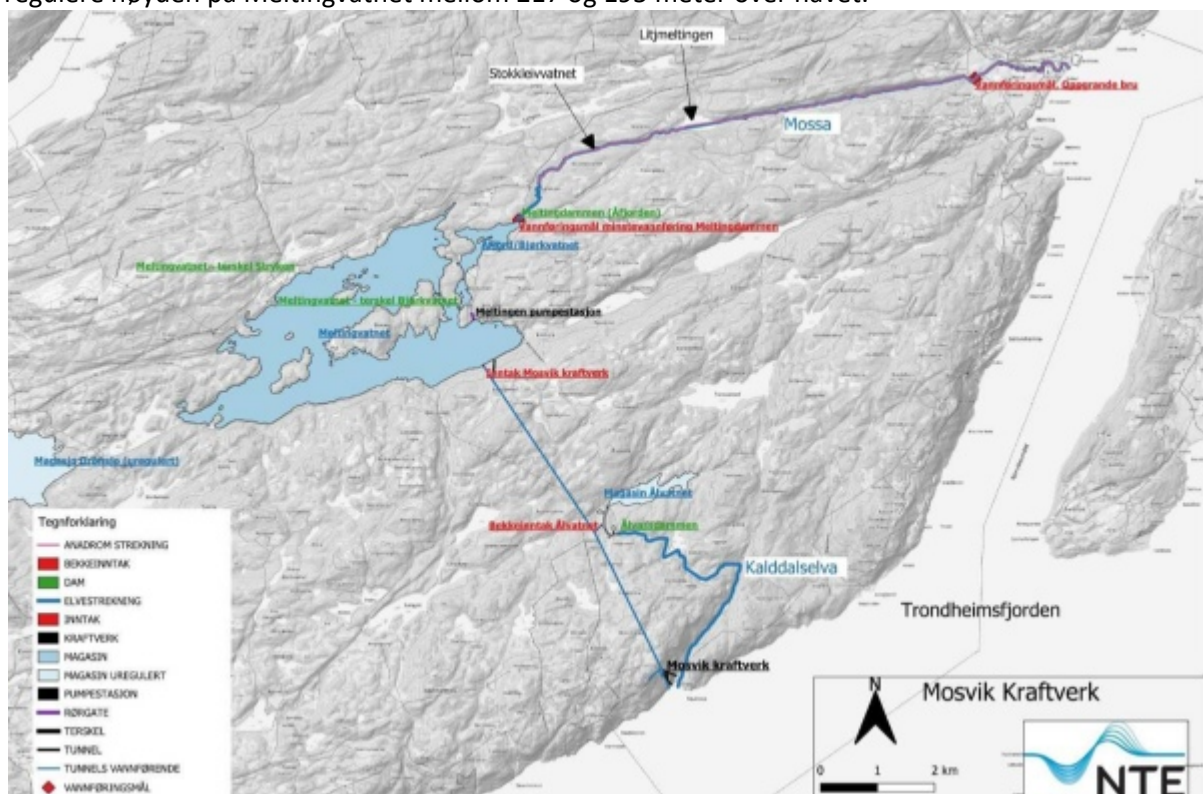
Det har blitt holdt et folkemøte i Mosvik der interesserte fikk muligheten til dele sine opplevelser med reguleringen. De med interesse for saken er oppfordret til å svare på høringen selv.

All informasjon om saksgangen i prosessen ligger på en egen side hos NVE:

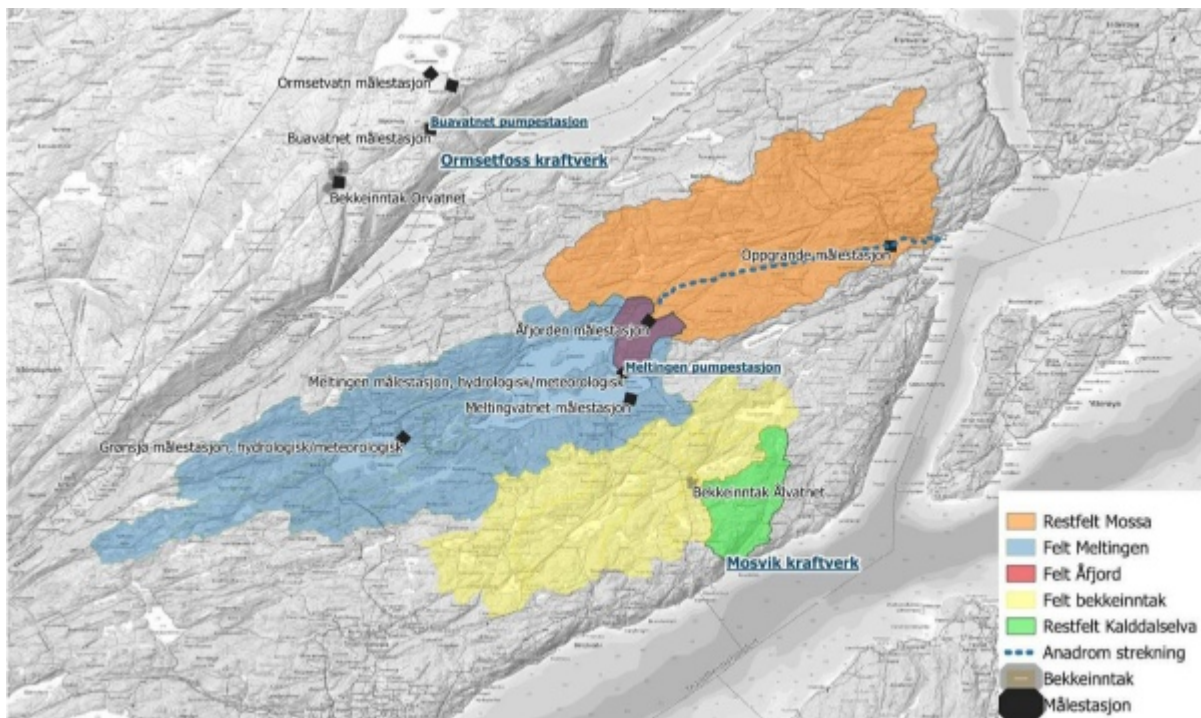
<https://www.nve.no/konsesjon/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=8752&type=V-1>

Faktabeskrivelse

Mossa kraftverk påvirker to vassdrag. Mossavassdraget og Kaldalsvassdraget ligger begge innenfor Indre Fosen og Inderøy kommuner. Meltingvatnet er et senkningsmagasin som ikke lenger har utløp til Mossa, men tappes gjennom en tunell og går til kraftverket som ligger ved grensen mellom kommunene, rett ved utløpet til Kaldalselva. Mesteparten av vannet fra nedbørsfeltet til Kaldalselva overføres til Meltingen gjennom et bekkeinntak ved Ålvatnet. NTE har tillatelse til å regulere høyden på Meltingvatnet mellom 217 og 195 meter over havet.

Figur: Oversikt over reguleringen.

Figur: Oversikt over nedbørsfeltene som påvirkes av Mosvik Kraftverk

Ved reguleringen av Mossa i 1984 var man klar over hvordan reguleringen ville påvirke miljøet. Dette ble hensyntatt i skjønn som er foretatt i forbindelse med utbygningen. Privatrettslige saker og erstatninger kommer ikke under det som behandles i en vilkårsrevisjon, men foregår direkte mellom regulant og grunneier.

Mossa hadde en laksebestand som kollapset etter reguleringen startet i 1984. Denne laksestammen har blitt holdt kunstig i live gjennom kunstig befruktning og klekkerivirksomhet. Det er NTE som har stått for finansieringen av dette. Kaldalselva renner som en foss rett ned i sjøen, og har ikke bestander og anadrom laksefisk. Meltingvatnet har fiskebestander av ørret, røye og trepigget stingsild. Før reguleringen var det vanlig med ål i begge vassdragene.

Grunneiere og hyttefolk rundt Meltingvatnet opplever store ulemper ved reguleringen. Friluftsliv og ferdsel på og langs vannet er vanskelig på grunn av den store regulerings høyden. Et tydelig signal etter folkemøtet er at de med tilknytning til Meltingvatnet ønsker seg høyere vannstand i sommerhalvåret. Andre er mer opptatt av elva, og ønsker økt minstevannføring i Mossa slik at laksen og elvemuslingen vil trives der igjen. Elva har ikke vært åpnet for fiske siden tidlig på 90-tallet. Økt minstevannføring vil føre til krafttap og lavere vannstand i Meltingvatnet. Inntrykket er at det er vanskelig å få til god miljøtilstand i både vann og elv, slik reguleringen er bygd opp. Siden det er en senkningsregulering, er det ikke bare å åpne en luke for å få til minstevannføring. Vannet må pumpes over i den delen av Meltingen som kalles Åfjorden, som renner ut i Mossa. Det er en energikrevende prosess.

Vurdering/Drøfting

NTE sine forslag til endringer i vilkårene i konsesjonen er som følgende:

- NTE foreslår en økning i minstevannføring fra 100l/s til 280l/s fra Meltingen til Åfjorden.
- NTE ønsker at slipp av to årlige flommer fra Åfjorden til elva Mossa innføres i manøvreringsreglementet. Mengde og periode må avveies opp mot tilgjengelig magasinkapasitet i Åfjorden.
- Som avbøtende tiltak ønsker NTE at habitattiltak i Mossa gjennomføres etter de råd som er foreslått i miljødesignrapport for Mossa.
- NTE ønsker at fiskeutsetninger i Mossa avsluttes.

Tiltakene er estimert til å senke årsproduksjonen med mellom 1 og 2 GWh per år sammenlignet med dagens praksis. NTE er tydelige på at minstevannføring bør være på bekostning av fiskeutsettingene, og at begge deler er uaktuelt. Tanken er at gjennom minstevannføring og habitattiltak i Mossa, så skal laksen klare seg selv gjennom naturlig reformering. For at den genetiske integriteten til laksen i Mossa skal bevares, bør utsettingene fortsette til det er bekreftet at laksen kan klare seg selv. Disse forslagene til vilkår skaper ingen endring i Meltingvatnet eller Kalddalselva, og det er Mossa som sitter igjen med et bedre vannmiljø. Det er også her miljøverdiene er størst, med tanke på ansvarsarter som laks og elvemusling. Det er naturlig å nedprioritere Kalddalselva, som har begrensede miljøverdier sammenlignet med Mossa. Meltingvatnet er en av de største innsjøene på Fosenhalvøya, og har stor betydning for naturen og menneskene rundt. Indre Fosen ønsker at NVE tar grundige vurderinger i om noe kan gjøres for å forbedre tilstanden der uten at det går på bekostning av kraftproduksjon og tilstanden i Mossa.

I regjeringens godkjenning av regional vannforvaltningsplan har Mossa den høyeste prioriteringen, og det er aksept for at miljømålet kan føre til krafttap. Mossa har miljømål om godt økologisk potensial, og dagens tilstand er dårlig økologisk potensial. Meltingvatnet har også dårlig økologisk potensial, med samme miljømål som Mossa om godt økologisk potensial. Begge vannforekomstene har samme avstand mellom tilstand og miljømål. Meltingvatnet er imidlertid ikke prioritert slik at miljømålet kan føre til krafttap. Det betyr likevel ikke at tiltak som kan forbedre tilstanden i Meltingvatnet er uaktuelt.

Konklusjon

For Indre Fosen kommune, som har areal mot Meltingvatnet ønsker høyere vannstand i sommerhalvåret. For menneskene med tilknytning til området har reguleringen ført til ødeleggelser på naturverdier som oppleves som uerstattelige. Samtidig er det elva Mossa som er prioritert i den regionale vannforvaltningsplanen, som kommunen skal legge til grunn under sin saksbehandling. Det er mye som tyder på at Mossa vil bli prioritert over Meltingvatnet og Kalddalselva, noe som også gir mening med tanke på miljøverdiene. Tiltak som gjør situasjonen bedre i Meltingvatnet er i liten grad beskrevet i revisjonsdokumentet. Indre Fosen kommune ønsker derfor at NVE vurderer om det kan innføres vilkår som bedrer situasjonen i Meltingvatnet.

Andre dokumenter i saken

Vedtak om revisjon av konsesjonsvilkår for Mossa vassdrag

Høringsbrev - Revisjon av konsesjonsvilkår for reguleringen av Mossa

Ref. 22/7098-8 Utsatt høringsfrist til vilkårsrevisjon i Mossevassdraget